

BOSGROEP
LIMBURG

BOSGROEP LIMBURG

JAAROVERZICHT
2019

INHOUD

WERKEN EN BEHEREN

4-5

DUURZAAM HOUT VAN BIJ ONS

6-7

KAPPEN EN PLANTEN VOOR WEERBAAR BOS

8-9

STREVEN NAAR MEER BOS

10-11

SAMEN NAAR EEN GROENE TOEKOMST

12-13

DANKWOORD

15

BESTE LEZER

Met haar groene karakter en vele bossen heeft onze provincie een belangrijke troef in handen, die ons wapent in de strijd tegen de klimaatverandering. Die laat zich stilaan voelen in onze Limburgse bossen, die het zwaar te verduren hadden tijdens de droge zomers van de voorbije jaren, met onder meer de massale sterfte van fijnspaar. De grond was dan wel kurkdroog, bij ons regende het... telefoontjes van bezorgde eigenaars die hun bos zagen afsterven.

Het afgelopen jaar rolden we onze **'Kappen en planten-methode'** verder uit: een krachtige manier om gevarieerde, weerbare bossen te bekomen die zich weten te handhaven in een veranderend klimaat.

Het blijft onze **kerntaak** om individuele privéboseigenaars kwalitatieve diensten aan te bieden. Zoals steeds kunnen zij bij ons terecht voor professioneel, neutraal en vrijblijvend terreinadvies op maat én praktische hulp bij het uitvoeren van beheerwerken.

Daarnaast werken we aan een breder draagvlak voor duurzaam bos bij beheerders, recreanten, omwonenden en bosarbeiders. Onze boodschap wordt mee uitgedragen door **partnerorganisaties** zoals Limburgs Landschap, de Regionale Landschappen, het Jane Goodall Institute en **activiteiten** zoals Boskicks.

In dit jaaroverzicht blikken we ook terug op onze **bebossingsprojecten** van 2019. Dankzij bosuitbreidingen wordt er extra CO₂ opgeslagen in het hout en de bosbodem. Bosgroep Limburg neemt een actieve bemiddelende rol op tussen ontbossers en eigenaars die willen bebossen. Daarnaast bieden we begeleiding bij vergunningsaanvragen en beplantingsplannen voor weerbaar bos.

Veel leesgenot!

Bert Lambrechts
Gedeputeerde en voorzitter
van Bosgroep Limburg vzw

WERKEN EN BEHEREN

Veel beheerklussen zijn erg arbeidsintensief en niet rendabel voor individuele boseigenaars. Daarom doet Bosgroep Limburg beroep op twee ploegen van sociaal maatwerkbedrijf De Winning. Zij vormen al jarenlang een onmisbare schakel in de Bosgroepwerking. Het voorbije jaar gingen we samen op zoek naar nieuwe methoden om exoten die zich agressief verspreiden te beheersen zonder herbiciden. Zo werd er bijvoorbeeld meer gewerkt met knakken en uittrekken in de strijd tegen Amerikaanse vogelkers.

2019 IN CIJFERS	
Leden Bosgroep Limburg (privé en openbaar)	3 017
Sympathiserende leden	1 780
Ha bos in beheer	20 196
Terreinbezoeken met eigenaar	312
Terreinbezoeken zonder eigenaar	1 328
Geplante bomen en struiken	25 676

Door de uitrol van de ‘**Kappen en planten-methode**’ zagen de kerntaken van de arbeiders van onze sociale ploegen er in 2019 wat anders uit: het **aantal beplantingen steeg exponentieel**, we experimenteerden met wildbescherming en zetten met gerichte snoeiwerken in op kwaliteitshout. Onze ploeg voerde het voorbije jaar bij **123 boseigenaars** werken uit.

GEWERKTE DAGEN ARBEIDERSPLOEGEN IN 2019		
	Dagen	Opp (ha)
Exotenbestrijding	87	68
Beheer jonge bossen	194	165
Aanleg bosranden	1	1
Overige werken	49	12

In 2019 begeleidden we vooral veel eigenaars bij de aanpak van de fijnspaarproblematiek in hun bos. **Terreinbezoeken** en het bieden van informatie en advies op maat aan individuele bosbeheerders blijft echter de basis van de Bosgroepwerking. Omdat een bos beheeren ook heel wat **papierwerk** met zich meebrengt, zijn we dagelijks in de weer om de administratieve lasten van onze leden te verlichten. Ook voor het uitvoeren van **beheerwerken** kunnen eigenaars op ons rekenen.

DUURZAAM HOUT VAN BIJ ONS

Het kappen van bomen vormt nog steeds een essentieel onderdeel van multifunctioneel bosbeheer. Hout is een prachtige, hernieuwbare grondstof met oneindig veel toepassingen, die mee zorgen voor het vasthouden van CO₂: deuren, meubels, vloeren, papier, bouwmaterialen en zelfs bioplastic. Als privé-eigenaar is het echter niet eenvoudig om een goede prijs voor je hout te bekomen. Daarom bundelt De Bosgroep het aanbod van meerdere eigenaars in een gezamenlijke houtverkoop. Het voorbije jaar investeerden we bovendien veel tijd in de opvolging van dringende kappingen van afgestorven fijnsparren.

ALLE HENS AAN DEK VOOR DE AFGESTORVEN FIJNSPARREN

Het afgelopen jaar besteedden we veel tijd aan spontane vragen van eigenaren die hun fijnsparbossen zagen afsterven. In **24 gemeenten** hielpen we in totaal **129 eigenaars** die samen maar liefst **113 hectare** aangetast fijnsparbos beheren. Op 30 hectare gingen we na een kaalkap in 2019 over tot herbebossing door volledig, in groepen of gespreid aan te planten. Op 37 hectare rekenen we op natuurlijke verjonging. De overige oppervlakte wordt nog gekapt en herbebost in 2020.

	Eigenaars	m³ hout
Gezamenlijke, industriële houtverkoop	78	13 894
Onderhandse verkoop	100	13 901
Brandhoutverkopen	22	501
Openbare verkoop	4	1 121
TOTAAL	204	29 417

De massale bomensterfte zorgde voor veel kappingen en een **overaanbod** op de Europese **houtmarkt**. De gevreesde letterzetter liet de houtprijs dalen met maar liefst 39% ten opzichte van 2018. De gemiddelde prijs van de verkochte loten bedroeg 24 euro per m³. Een schril contrast met de hoge houtprijzen van de afgelopen jaren. Wanneer de markt zich zal herstellen, hangt onder meer af van de mate waarin de kever of andere ziekten zich verder verspreiden.

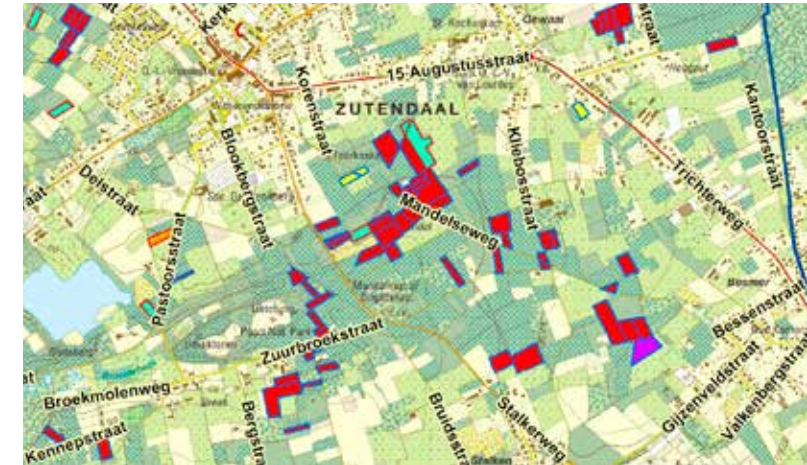

KAPPEN EN PLANTEN VOOR WEERBAAR BOS

Stilaan kunnen zelfs de grootste sceptici niet langer ontkennen dat de klimaatverandering een feit is. Zoals we de voorbije jaren reeds konden voelen, krijgen we te maken met langere droogteperiodes én intensere neerslag.

De klimaatverandering heeft vandaag al invloed op onze bossen.

Veel boscigenaars stellen vast dat de stijgende temperaturen zorgen voor nieuwe insecten en ziekten in onze bossen. Als Bosgroep Limburg moeten we hier rekening mee houden. We staan voor heel wat vraagstukken: wat zijn de gevolgen voor de bomen in het bos? Welke soorten doen het straks nog goed?

Met KAPPLA naar weerbaar bos

De focus bij beheer ligt op het creëren van **weerbaar bos**. Daarvoor werken we sinds kort veel met de KAPPLA-methode: kappen en planten. Hierbij planten we na een dunning verschillende boomsoorten aan. Zo ontstaat meer afwisseling in soorten, structuur en leeftijd en kan het bos zich beter aanpassen aan nieuwe situaties.

In 2019 plantten we na de dunning 172 boomgroepen aan op 43 hectare bos. Op 2 hectare kozen we er voor om gespreid schaduwminnende bomen aan te planten.

Opvolging boscomplexen

Het **opvolgen** van **bosbeheerplannen** behoort tot de standaarddienstverlening van Bosgroep Limburg. Door de bossen te groeperen, creëren we schaalvoordelen en kunnen we beheerdoelen en werken beter op elkaar afstemmen en combineren. Efficiënt en tijdbesparend! We volgden boscomplexen op in 9 Limburgse gemeenten. In totaal deden **481 boscigenaars** mee met de beheerwerken op **582 hectare bos**.

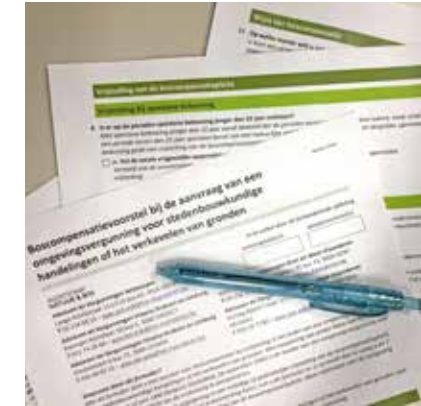

OMVORMING NATUURBEHEERPLANNEN

De Vlaamse overheid wil bestaande bosbeheerplannen omvormen naar **Natuurbeheerplannen (NBP)**. In functie van het type Natuurbeheerplan dat je als beheerder nastreeft, zijn er specifieke subsidiemogelijkheden. De opmaak van deze Natuurbeheerplannen is complex en vraagt extra inspanningen en opleiding van ons personeel. In 2019 startte De Bosgroep met de opmaak van drie nieuwe Natuurbeheerplannen. Het gaat over een eerste gezamenlijk NBP Hardelingen met 11 deelnemers op 69 ha in Hoeselt en twee individuele NBP: 27 ha in Maaseik en 16 ha in Maasmechelen.

STREVEN NAAR MEER BOS

Het vergroten van het Vlaamse bosareaal met maar liefst 10 000 hectare staat al jarenlang op de politieke agenda. In haar regeerakkoord belooft de huidige Vlaamse regering werk te zullen maken van deze uitbreiding. Privé-eigenaars en Vlaamse Bosgroepen zijn belangrijke potentiële partners bij het waarmaken van deze ambitie. We helpen individuele eigenaars bij het afhandelen van de administratie en het bekomen van de nodige vergunningen en een correcte bebossingsvergoeding. Daarnaast bemiddelen we ook op Vlaams niveau voor betere systemen en voorwaarden.

Er zijn heel wat beheerders die mee willen werken aan bebossingen. In 2019 werd via CoLimBo maar liefst 70 ha opgenomen voor een **bebossingsvergoeding via compensatie**, waarvan **33 ha in Limburg**. Door de aanvragen te bundelen, kunnen we betere tarieven en voorwaarden onderhandelen.

De Bosgroep is **bemiddelaar voor boscompensatie in natura** en werkt aan de uitbouw van alternatieve, marktconforme vergoedingssystemen. Bovendien signaleren we de talrijke knelpunten voor bosuitbreiding aan het beleid.

Stilaan komen er ook **vergoedingsmaatregelen van de overheden** in het vizier. Wij hopen op een realistische bebossingsvergoeding in de nabije toekomst, onafhankelijk van ontbossingen elders in Vlaanderen.

SAMEN NAAR EEN GROENE TOEKOMST

Als ledenorganisatie vervult Bosgroep Limburg een brugfunctie tussen boseigenaars en overheden. Daarnaast onderhouden we contact met andere organisaties en verenigingen die actief zijn in de bos- en natuursector. Om de maatschappelijke doelstellingen rond klimaat en CO₂ te behalen, een belangrijke pijler binnen de Bosgroepswerking, zijn we immers slechts een van de vele spelers in het Vlaamse landschap. Een goede samenwerking zorgt voor nieuwe mogelijkheden en schaalvoordelen. Zo vermijden we dubbel werk. Waar mogelijk zoeken we naar projecten van verschillende partners die elkaar aanvullen.

De samenwerking met het **Jane Goodall Institute** ging in 2019 zijn vierde jaar in. Tijdens de Limburgse Forest In One Day-plantacties legden we in totaal al bijna 7 hectare inheems bos aan, goed voor 21 000 bomen.

Limburgs Landschap klopte in 2018 aan bij De Bosgroep voor ondersteuning bij bosbeheerwerken. Samen stelden we een plan van aanpak op om 45 hectare gezamenlijk te beheren. In één van deze bossen vormden we 6 hectare door de letterzetter aangetast fijnsparbos om naar gemengd inheems bos.

Ook op de tweede editie van **Boskicks** organiseerde Bosgroep Limburg leuke demo's die op heel wat aandacht konden rekenen. Zo ontdekken kinderen het bos en de natuur met voeldozen en het maken van wandelstokken, speren en fluitjes.

EXCURSIE DEMO FOREST

Op dinsdag 30 juli trokken zo'n 50 Bosgroepleden naar Bertrix voor een daguitstap naar de bosbouwbeurs Demo Forest. Dit evenement maakt deel uit van de landbouwbeurs van Libramont waar om de twee jaar ook een luik bosbouw op het programma staat. Demo Forest biedt op een oppervlakte van maar liefst 120 hectare demonstraties aan van evenveel exposanten. Elk jaar lokt dit evenement 40 000 bezoekers. Het kroont zich daarmee tot één van de grootste bosbouwevenementen in Europa. Iedereen die ons vergezelde, zal het beamen: dit is een niet te missen belevenis voor elke bos(bouw)liefhebber!

Eind 2019 bereikte ons het goede nieuws dat de nieuwe Vlaamse regering de provincies blijft ondersteunen. De provincies sloten een samenwerkings-overeenkomst met Vlaanderen af waarin de steun aan De Bosgroepen werd verzekerd voor de komende vijf jaar. Dit geeft ons extra slagkracht om de Limburgse bossen verder uit te breiden en weerbaarder te maken en onze leden bij te staan, zowel vanachter onze bureaus als op het terrein.

Dit kunnen we niet alleen. Het is de inzet van onze medewerkers, bestuurders, bosconsulenten en arbeidersploegen die onze succesverhalen mogelijk maakt. Ook de vruchtbare samenwerking met partners, overheden en bosbouwbedrijven is onmisbaar voor onze werking.

Wij willen iedereen dan ook van harte bedanken voor de fijne samenwerking in 2019 en kijken uit naar de mooie projecten die we in 2020 samen in de wereld zullen zetten.

FOTO'S: Frederik Bollen, Ivan Dunsmore, Annemie Hannosset, Renaat Nijs, Robin Reynders, Karolien Van Diest, Pascal Vanhees, Ilse Vanhout.

REDACTIE: Leen Raats, Pascal Vanhees

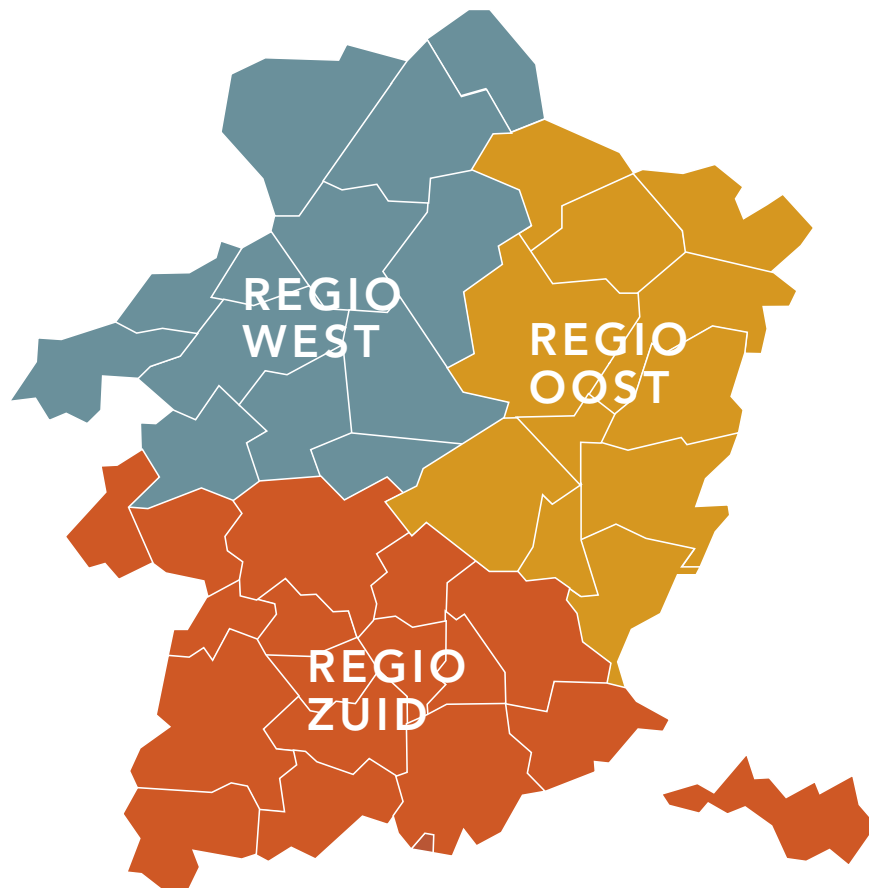
VORMGEVING Luc Schreurs

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Vera Boesmans, Universiteitslaan 1, B-3500 Hasselt

BOSGROEP
LIMBURG

Voor bossen zonder zorgen

Bosgroep Limburg vzw

Universiteitslaan 1

3500 Hasselt

Tel 011 23 73 28

Fax 011 24 92 35

bosgroep@limburg.be

www.bosgroeplimburg.be

[@BosgroepLimburg](https://twitter.com/BosgroepLimburg)

Vlaanderen
is natuur

